

STANOWISKO

Federacji Stowarzyszeń Służb Mundurowych RP

dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz niektórych innych ustaw
(wersja z dnia 21 grudnia 2018 r.)

Proponujemy korektę art. 4 projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz niektórych innych ustaw o treści:

Art. 4. 1. Przepis art. 115b ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się do spraw dotyczących zwolnienia policjanta ze służby wszczętych po dniu 19 października 2001 r.

2. Przepis art. 119a ustawy, o której mowa w art. 2, stosuje się do spraw dotyczących zwolnienia funkcjonariusza ze służby wszczętych po dniu 15 czerwca 2001 r.

3. Przepis art. 188 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 3, stosuje się do spraw dotyczących zwolnienia funkcjonariusza ze służby wszczętych po dniu 16 marca 2001 r.

Odpowiedniej korekcie powinien ulec także art. 5 projektowanej nowelizacji w kierunku przewidywanych skutków finansowych uwzględniających należne wyrównania ekwiwalentu za okres objęty działaniem ustawy.

UZASADNIENIE

Faktem jest, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 30 października 2018 r. (syg. akt K 7/15) nie określił momentu utraty mocy obowiązującej przez art. 115a ustawy z dnia 6 kwietnia o Policji uznany za niezgodny z Konstytucją RP. Tym samym nie wyznaczył bezpośrednio w orzeczeniu zasięgu wystąpienia skutków ex tunc. W tej sytuacji uprawnionym jest stanowisko, że Trybunał pozostawił ustawodawcy pełną swobodę w określeniu zakresu zastosowania jego orzeczenia do stanów prawnych ukształtowanych wcześniej, przed jego wydaniem, na tle przepisu art. 115a ww. ustawy uznanego za niezgodny z Konstytucją. Jest to sytuacja umożliwiająca wprowadzenie uregulowań ustawowych przeciwdziałających dyskryminacji byłych policjantów i funkcjonariuszy ze względu na moment odejścia ze służby, przypadający na czas obowiązywania przepisu niezgodnego z Konstytucją RP, tj. w okolicznościach, na które z natury rzeczy uprawniony nie miał wpływu. Niestety, projektowana nowelizacja jest jaskrawym przykładem takiej dyskryminacji.

Warto podkreślić, że od strony zasad państwa prawa nie budzi wątpliwości fakt, iż stwierdzenie niekonstytucyjności dotyczy zawsze sytuacji normatywnej, która istnieje przed wydaniem wyroku Trybunału. Sprzeczność pomiędzy normami w układzie hierarchicznym jest bowiem kategorią obiektywną i niezależną od tego, czy została już ona stwierdzona, czy też jeszcze to nie nastąpiło. Tak więc wyrok TK w konsekwencji zawsze ustala stan obiektywnie już istniejący i chociaż dopiero od momentu jego wejścia w życie pojawią się konsekwencje tego stanu, to wpływają one z natury rzeczy na stany prawne wcześniej ukształtowane, gdyż nastąpiły w momencie gdy niezgodność ta już istniała.

Tzw. retroaktywność orzeczeń TK jest przewidziana także w art. 190 ust. 4 Konstytucji, dającym możliwość uchylecia ostatecznych orzeczeń i decyzji opartych na przepisie niezgodnym z Konstytucją.

Proponowana w ust. 1 data 19 października 2001 r. jako zasięg działania ustawy ex tunc wynika z faktu, że prawna możliwość otrzymywania przez policjantów ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany czas wolny od służby została wprowadzona z dniem 27 sierpnia 2001 r. przez ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o Policji, ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy - Prawo bankowe, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 100, poz. 1084), która weszła w życie z dniem 19 października 2001r.

Proponowana w ust. 2 data 15 czerwca 2001 r. jako zasięg działania ustawy ex tunc wynika z faktu wejścia w życie ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2001 r., nr. 45, poz. 498), która w art. 1 pkt 71 określiła nową treść art. 86 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, dotyczącego wymiaru płatnego urlopu wypoczynkowego, mającego wpływ na uregulowania Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby.

Proponowana w ust. 3 data 16 marca 2001 r. jako zasięg działania ustawy ex tunc wynika z faktu wejścia w życie ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2001 r., nr 27, poz. 298), która w art.105 ust. 1 pkt. 2 przewidywała możliwość otrzymywania przez funkcjonariuszy ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe. Na podstawie art. 353 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2018 r., poz. 138) okres służby i pracy w BOR wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy, a należności i zobowiązania BOR, na podstawie art. 354 ust 1 ww. ustawy, stają się należnościami i zobowiązaniami SOP.

Na tym tle, a także uwzględniając konstytucyjny nakaz równego traktowania podmiotów znajdujących się w podobnych sytuacjach, przedłożona propozycja korekty treści art. 4 ustawy o zmianie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz niektórych innych ustaw, jest w pełni uzasadniona i zgodna z zasadami demokratycznego państwa prawa.

Zdzisław Czar

necki

Prezydent
Federacji Stowarzyszeń

Służb Mundurowych RP